

Strategisk plan för digitalisering inom utbildningsområdet i Göteborgs Stad

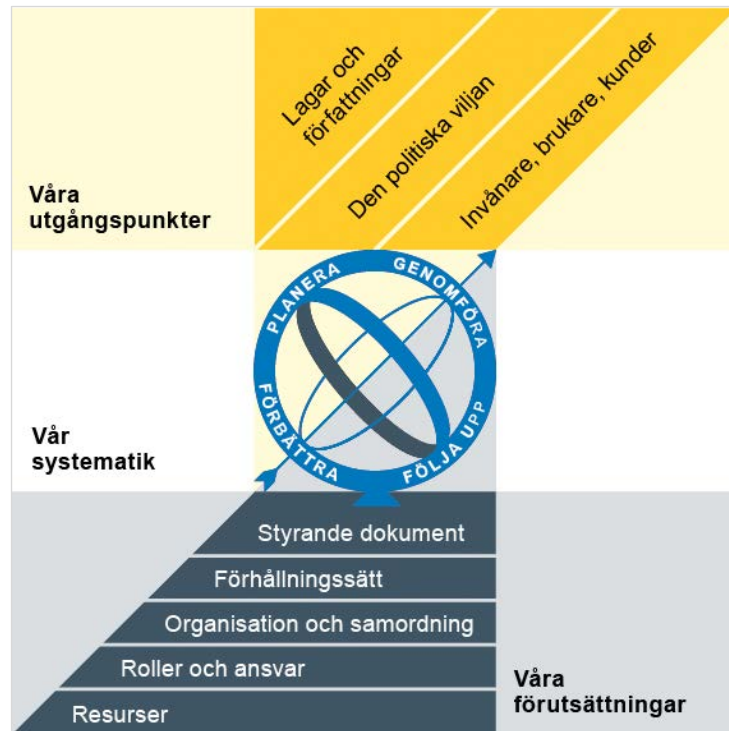

Planerande styrande dokument

- Vision
- Program
- Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Strategisk plan för digitalisering inom utbildningsområdet i Göteborgs Stad			
Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: [Text]	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: [Dokumentsort]	Giltighetstid:	Senast reviderad: 2020-09-30	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor:			

Innehåll

Inledning	3
Syfte	3
Vem omfattas av den strategiska planen?	3
Bakgrund	4
Nuläge	4
Forskning och uppföljning	4
Koppling till andra styrande dokument	5
Stödjande dokument	6
Genomförande och uppföljning	6
Strategisk plan	7
Målbild	7
Prioriterade områden	7
Digital kompetens	9
Samarbete för utveckling	11
Möjliggörande infrastruktur	13
Stödjande kvalitetsarbete	15
Referenser	16
Bilagor	17
Bilaga 1: Arbetsprocess samt deltagare i styr- och arbetsgrupp	17
Bilaga 2: Förklaringar av begrepp	18

Inledning

Syfte

“Syftet med denna strategiska plan är att ange färdriktning för Göteborgs Stads arbete med digitalisering inom samtliga skolformer, samt utgöra ett underlag för arbetet med förvaltningarnas handlingsplaner.”

Den strategiska planen för digitalisering för utbildningsområdet i Göteborgs Stad (fortsättningsvis kallad “strategin”) beskriver vilka områden förskolor, skolor och vuxenutbildning¹ behöver prioritera för att skapa förutsättningar för att barn, elever och studerande ska kunna använda digitaliseringens möjligheter, och även ges kunskap om dess utmaningar och risker. När förändringstakten och digitaliseringen av samhället ökar krävs att digital kompetens, infrastruktur, samarbete och kvalitetsarbete är "adekvat", det vill säga möter förändrade behov, för att skapa förutsättningar för en likvärdig och framgångsrik utbildning.

I den nationella digitaliseringsstrategin ”För ett hållbart digitaliserat Sverige” och i ”Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet” (fortsättningsvis kallad ”den nationella strategin”) är det övergripande målet att Sverige ska bli bäst i världen på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Göteborgs Stads förskolor, skolor och vuxenutbildning behöver en tydlig strategi för att bidra till denna höga målsättning. Syftet med denna strategi är därför att ange en färdriktning för stadens utbildningssystem och utgöra ett underlag för förvaltningarna inom utbildningsområdet att gå vidare med egna handlingsplaner.

Strategin utgår från förändringar i styrdokument för förskola, skola och vuxenutbildning och ”Nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet”. Den utgår också från betydelsen av ett främjande av yttrandefrihet, lagar om informationsfrihet och om allas rättigheter och skyldigheter som samhällsmedborgare. De nationella politiska beslut som fattats ska, tillsammans med Göteborgs digitala strategier, garantera en gradvis och systematisk integrering av adekvat digital kompetens på alla nivåer av Göteborgs utbildningssystem.

Digitalisering är både en ledningsfråga och en fråga om verksamhetsutveckling. För att vi ska lyckas med att genomföra bestående förändringar i våra verksamheter krävs att strategin och handlingsplanerna är tydligt förankrade i alla led. Samtliga verksamheter har därmed ett eget ansvar för att avsätta tillräckligt med resurser för att driva en verksamhetsutveckling.

Strategins fyra prioriterade områden beskriver vad som ska präglade det fortsatta arbetet. Områdena är utgångspunkten för mer konkreta åtgärder. För varje prioriterat område krävs att åtgärder tas fram i handlingsplaner som stärker förutsättningar och förmåga till framgångsrik digitalisering av samtliga skolformer i Göteborgs Stad.

Vem omfattas av den strategiska planen?

Denna strategi berör huvudmän, förvaltningsorganisationer, stödfunktioner, rektorer, pedagogisk personal, övrig personal, barn, elever och studerande inom alla skolformer i Göteborgs Stad.

¹ Förskolor, skolor och vuxenutbildning inkluderar samtliga skolformer som finns listade i “förklaringar och begrepp”, bilaga 2

Bakgrund

Regeringens beslut om en "Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet" (2017), har som övergripande mål att

“det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt för att uppnå en hög digital kompetens hos barn, elever och studerande för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten.”

Med detta som bakgrund beslutades i Budget 2019 för Göteborgs Stad att ansvariga nämnder skulle “ta fram en stadsgemensam digitaliseringsstrategi för skolväsendet”. En sådan strategi ska förtydliga och lokalt förankra målen i den nationella strategin och ge stöd till förvaltningarna för utbildningsområdet i Göteborgs Stad att ta fram tydliga och ändamålsenliga handlingsplaner.

Digitaliseringen berör alla i samhället och därmed också hela utbildningssystemet. För personal, barn, elever och studerande inom samtliga skolformer är det viktigt att ha kunskap om, och förståelse för utmaningar och möjligheter som förändras i takt med utvecklingen. För att kunna ta tillvara på och möta såväl möjligheter som utmaningar måste hela organisationen inom samtliga skolformer ha:

- adekvat digital kompetens
- ändamålsenlig infrastruktur
- organisation för samarbete och utveckling
- kvalitetsarbete som driver utveckling av digitalisering.

Digitaliseringen förändrar hur det formella lärandet sker genom en ändrad syn på kommunikation, informationsinhämtning, kontaktskapande och i förlängningen även på hur förskola, skolan och vuxenutbildningen ska organiseras. Barn, elever och studerande behöver vara förberedda för ett arbetsliv som efterfrågar digital kompetens, och för att kunna utveckla nya idéer och innovationer. Digitaliseringen påverkar även elevers och lärares uppfattning om, och syn på, kunskap och på hur och när digitala verktyg ska användas i både undervisning och i informella miljöer.

Nuläge

Den lokala kartläggning av förskolornas och skolornas digitala kompetens och infrastruktur som genomfördes av Center för skolutveckling 2017 visar liknande resultat som i övriga landet. Exempelvis har Göteborgs kommunala förskolor och skolor inte likvärdig tillgång till digitala verktyg, tillgången till teknisk och pedagogisk support varierar, och den digitala kompetensen hos personal, barn, elever och studerande är ojämnt fördelad. Kartläggningen visar också att det finns ett behov av långsiktig fortbildning, både kring hur de digitala verktygen kan användas i undervisningen, och hur digitaliseringen påverkar förskolan, skolan och det omgivande samhället. Den visar också att rektorer efterfrågar fortbildning om hur de ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete kring digitaliseringen.

Grundskoleförvaltningens nulägesanalys av skolbiblioteksverksamheterna (2019) inför kommande “Utvecklingsplan för skolbibliotek” visar att de skolbibliotek som finns ofta är begränsade i verksamhet och omfattning. Analysen visar också behov av att stärka personalens kompetens vad gäller skolbibliotekens uppdrag att stärka elevers digital kompetens i samverkan med skolans övriga personal.

Forskning och uppföljning

Internationell och nationell forskning om hur digitaliseringen påverkar skolan ökar i omfattning. Forskningen visar att Sveriges lärare i en internationell jämförelse har hög digital kompetens, god tillgång till digitala verktyg, men det finns brister inom den pedagogiska användningen. De senaste tio årens

forskning har i regel fokuserat på de kompetenser som lärare behöver, och har därför missat betydelsen av organisationens infrastruktur och värdet av ett strategiskt ledarskap. Forskning och uppföljning är ett prioriterat mål i den nationella digitaliseringsstrategin, och är viktig för att digitaliseringens möjligheter ska bidra till ökad måluppfyllelse, likvärdighet och jämställdhet i Göteborgs Stads förskolor, skolor och vuxenutbildning. För att dra nytta av digitaliseringens möjligheter och vara medveten om dess utmaningar krävs både fortbildning av lärare och en uthållig strategi från ledning. För en genomlysning av digitaliseringens möjligheter och utmaningar i skolan hänvisas till Skolverkets kunskapsöversikt "Digitalisering i skolan - möjligheter och utmaningar" (2018).

Koppling till andra styrande dokument

Digitaliseringsstrategin utgår från statens styrdokument för förskola, skola och vuxenutbildning och den nationella strategin. Strategins innehåll är också anpassat till tidigare "IKT-program i Göteborg". Strategin utgår även från innehållet i förskole- och grundskoleutredningarna.

Nedan följer en lista på de styrdokument som har koppling till digitaliseringsstrategin:

- [Nationell digitaliseringsstrategi för utbildningsväsendet](#) (2017), Regeringen
- [För ett hållbart digitaliserat Sverige](#) (2017), Regeringen
- [Läro- och kursplaner](#), Skolverket
- [Nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet](#) (2019), SKL
- [IKT-programmet i Göteborgs Stad](#), Göteborgs stad
- [Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT](#) (2020)
- [Innovationsprogrammet](#), Göteborgs stad
- [Grundskole- och förskoleutredningarna](#), Göteborgs Stad
- [Nationell biblioteksplan](#), Kungliga biblioteket
- Kommande handlingsplaner för digitalisering, Göteborgs stad (utbildningsområdet)
- Kommande Utvecklingsplan för skolbibliotek (2020) inklusive nulägesanalys

Bild: Beskrivning av strategins plats i förhållande till andra styrdokument.

Stödjande dokument

- [Kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg/LIKA-rapport](#)
- [Uppföljningsrapport av den nationella strategin](#) (Skolverket)
- [Digitalisering i skolan - möjligheter och utmaningar](#) (Skolverket)
- Kommande handlingsplaner

Genomförande och uppföljning

Handlingsplaner

Utifrån den gemensamma strategin upprättar respektive förvaltning (förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, utbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen) en handlingsplan. Handlingsplanerna ger en överblick av både planerade och pågående aktiviteter med bäring på målen i strategin. Handlingsplanerna visar också, där det är möjligt, vilket ansvar som ligger på olika roller inom förvaltningen. Uppföljning av strategi och handlingsplan ska i möjligaste mån ske inom det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet - där strategins fjärde prioriterade område är tänkt att säkerställa likvärdighet i uppföljning och planering av utvecklingsarbetet.

Strategisk plan

Målbild

Barn, elever och studerande har likvärdiga och goda förutsättningar att använda digitaliseringens möjligheter för att nå målen, växa som individer och bli delaktiga och medskapande samhällsmedborgare.

Prioriterade områden

Strategin har fyra prioriterade områden:

- **Digital kompetens:** Vi har adekvat digital kompetens i hela organisation och använder den.
- **Samarbete för utveckling:** Vi arbetar tillsammans i verksamheterna och med andra aktörer för att utveckla nya arbetssätt, metoder och tjänster för den administrativa och pedagogiska digitala miljön.
- **Möjliggörande infrastruktur:** Vi har en infrastruktur som gör det enkelt att få tillgång till digitala verktyg som gör att vi kan effektivisera vårt arbete och variera undervisningen.
- **Stödande kvalitetsarbete:** Vi planerar, genomför, följer upp och analyserar vårt digitaliseringsarbete, samt använder digitaliseringens möjligheter för att förbättra planering, uppföljning och utveckling.

Bild: Strategins prioriterade områden med en styrkedja som leder utvecklingen av förskolans, skolans och vuxenutbildningens digitalisering.

Ledning

Det krävs en strategisk kompetens i hela styrkedjan för att leda digitalt utvecklingsarbete, som bilden ovan illustrerar. Det är viktigt att ledningen har tillräcklig beställarkompetens, det vill säga den kunskap som behövs för att tillsammans med annan personal och förvaltningens stödfunktioner kunna identifiera och bedöma relevansen av nya lösningar som blir möjliga med digitalisering, och utveckla användningen av dessa lösningar. Arbetet måste organiseras för att ge utrymme och möjlighet för samverkan, utbyte och gemensam utveckling - forum där nya idéer testas, delas och förbättras. Både på förvaltnings- och enhetsnivå är det avgörande att ledningen ser till att arbetet följs upp och återkopplar till personalen, för att kvalitetsarbetet ska leva och inte stanna i dokumenten.

Målgrupper

Strategin riktar sig främst till styrkedjorna för respektive förvaltning inom utbildningsområdet för att ge rätt förutsättningar för barns, elevers och studerandes lärande utifrån den nationella strategin, läroplanerna, och lokala styrdokument.

Digital kompetens

-Vi har adekvat digital kompetens i hela organisationen och använder den.

Digital
kompetens

Vad är digital kompetens?

Barn, elever, studerande och personal behöver få förståelse och kunskap om hur digitaliseringen påverkar världen och deras liv. En förståelse som omfattar både digitaliseringens möjligheter och utmaningar. De behöver utveckla sina förmågor och kunskaper i att använda, skapa och berätta med digital teknik för att kunna ta del av och vara en del av samhället. Så här ser Skolverkets definition av digital kompetens ut:

Digital kompetens innebär att

- kunna förstå hur digitaliseringen påverkar samhället och individen
- kunna använda och förstå digitala verktyg och medier
- ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik
- kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik.

Strukturer för ett kontinuerligt lärande

I den nationella strategin poängteras att den digitala kompetensen ska vara "adekvat". Dels för att göra det tydligt att den digitala kompetensen ändras över tid i takt med att verktygen och användningen av dem utvecklas, dels för att markera att det inte är möjligt att sätta en generell nivå för den digitala kompetensen. Det betyder att personal och ledning löpande behöver utveckla sina kompetenser. För detta behövs strukturer för kontinuerligt lärande samt individuellt ansvar för sin egen kompetensutveckling.

Strukturerna för kontinuerligt lärande bör innehålla:

- omvärldsbevakning
- kollegialt lärande
- erfarenhetsutbyte
- gemensamma fortbildningsinsatser
- en långsiktig och hållbar kompetensförsörjningsplan
- analys och uppföljning

Leda kompetensutveckling

Hela styrkedjan behöver ha strategisk kompetens i att leda digital skolutveckling och säkra den digitala kompetensen långsiktigt, både i rekrytering och i övrig kompetensutveckling. Rektor gör prioriteringar och tar beslut om kompetensutveckling av sin personal. Huvudman ansvar för att skapa de förutsättningar som krävs för att rektor ska kunna fullgöra sina uppdrag.

I huvudmannens ansvar ingår bland annat att

- ge tillgång till stödresurser och strukturer
- erbjuda strukturer för de olika nivåerna att återkoppla till varandra
- erbjuda strukturer för samarbetsmöjligheter med andra verksamheter
- erbjuda strukturer för kollegialt lärande som bas för fortbildning
- planera långsiktig och hållbar kompetensförsörjning.

Önskat läge

Omvärldsbevakning

Det finns stöd och strukturer för pedagogisk personal att följa digitaliseringens påverkan på undervisning och lärande.

Kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte

Det finns strukturer och möjligheter för kollegialt lärande, att dela med sig av sina erfarenheter och ta del av andra.

Gemensamma fortbildningsinsatser

Det finns strukturer för att fånga upp gemensamma behov och skapa gemensamma fortbildningsinsatser vid behov.

Långsiktigt omhändertagande av digital kompetens i kompetensförsörjningsplaner

Kompetensförsörjningsplaner säkerställer att ledning och personal har adekvat digital kompetens.

Kompetens att leda digitalisering

Det finns stöd och strukturer som hjälper chefer, och personal med ledansvar, att hålla den digitala kompetens som krävs för att leda och ge personalen stöd i det digitala utvecklingsarbetet.

Samarbete för utveckling

- Vi arbetar tillsammans i verksamheterna och med andra aktörer för att utveckla nya arbetssätt, metoder och tjänster för den administrativa och pedagogiska digitala miljön.

Samarbete och samverkan

En lärande organisation innebär ständig utveckling. När nya idéer uppkommer som kan gynna fler inom verksamheterna är det viktigt att samarbeta. Det ska vara lätt att samarbeta på olika nivåer och mellan grupperingar inom staden, men också med andra huvudmän, akademien, läromedelsförlag, utvecklare av lärresurser och andra aktörer i samhället.

Samarbete inom verksamheterna och med externa aktörer kan leda till:

- tillgång till kompetens, erfarenhet och resurser
- mer resurseffektiva processer
- synergieffekter som skapar ett mervärde
- att utbildningsområdet i högre grad deltar och är en del av samhället.

Samarbete kräver många gånger en organisation som ger förutsättningar för utbyte, nätverkande och testtytor.

Innovation

En innovation är något som är nytt och nyttigt, och kan handla både om förändrade arbetssätt och nya verktyg. Goda idéer ska vara enkla att lyfta, utveckla och testa tillsammans med andra. Med Göteborgs Stads innovationsprogram som stöd skapar förvaltningarna förutsättningar för modern skolutveckling genom ny teknik, nya arbetssätt och modeller som kan utveckla undervisningen och verksamheten.

Beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund

Utvecklingsarbetet ska utgå från beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Samtidigt måste det finnas möjlighet att testa helt nya idéer, som med tiden kan bli beprövade och beforskade. Genom praktisk forskning kan förvaltningarna följa upp och beforska de utvecklingsinsatser som genomförs.

Spridning

Spridning är en viktig del i en utvecklingsprocess. Nya idéer som kan vara till nytta för andra behöver delas och testas med andra. På så sätt kan vi få nya insikter och förbättra den ursprungliga idén. Därför ska förskolan, skolans och vuxenutbildningens organisation verka för att idéer och kunskap sprids internt och externt vid utvecklingsinsatser, men också i det pågående pedagogiska arbetet.

Önskat läge

Kollegialt och kollektivt lärande

Hela styrkedjan arbetar med utveckling utifrån ett kollegialt och ett kollektivt lärande.

Förskolan, skolan och vuxenutbildningen deltar aktivt i utvecklandet av lärandeprocesser, lärmiljöer och digitala tjänster - i samverkan med andra skolformer, kommuner, akademi och tjänsteutvecklare.

Personal arbetar kontinuerligt med att testa olika former av digitalt stöd för att förstärka lärandet i undervisningen.

Samarbetsytor

Organisationen erbjuder och underlättar samarbetsytor, som till exempel representanters deltagande i

nätverk, råd, konferenser, utbyten och testytter.

Strukturer för innovation

Organisationen är strukturerad för att underlätta och sprida innovation.

Forskning och beprövad erfarenhet

Förskolan, skolan och vuxenutbildningen är delaktiga i och bedriver forskning kopplat till utvecklingsinsatser, samt möjliggör för personalen att ta del av, och bidra till, relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Möjliggörande infrastruktur

-Vi har en infrastruktur som gör det enkelt att få tillgång till digitala verktyg som gör att vi kan effektivisera vårt arbete och variera undervisningen.

Möjliggörande
infrastruktur

Likvärdig tillgång till digital infrastruktur

Den digitala infrastrukturen ska ge personal, barn, elever och studerande likvärdiga förutsättningar att använda digitaliseringens möjligheter. Detta omfattar hårdvara, nätverk, källdatasystem, personuppgiftshantering, digitala tjänster och resurser - till exempel lärplattform, digitala läromedel, specialpedagogiska stöd, tjänster som stöttar undervisningen, tjänster för kollegial fortbildning, samt tjänster som effektiviserar administrativa uppgifter. Livscykelhanteringen av digital utrustning ska vara hållbar för miljön.

Verktyg, tjänster och lärmiljöer

Både förskola, skola och vuxenutbildning ska ha ändamålsenliga digitala verktyg som ger förutsättningar för en varierad undervisning som möter barn, elevers och studerandes olika behov, samt gör det möjligt att följa deras utveckling. De digitala verktygen ska underlätta samarbete så att vi kan arbeta effektivt och kreativt tillsammans, ta del av varandras erfarenheter och lära oss med och av varandra.

Vid val av verktyg, tjänster och lärmiljöer är det viktigt att utgå från verksamheten. För att skapa tjänster som gör största möjliga nytta behöver personer i och nära verksamheten delta i utvecklingsprocessen - från behovsanalys till färdig lösning. I det arbetet behöver olika roller och olika sorters användare representeras.

Förvaltningarna inom utbildningsområdet ska ha gemensamma, förvaltningsövergripande digitala tjänster och resurser som kan bidra till ökad likvärdighet, effektiviserat arbete och lärande, samt främja kollegial fortbildning. Den grundläggande infrastrukturen ska ge möjligheter till lokala tjänster där de gemensamma tjänsterna inte räcker till. Här krävs ett gemensamt arbete i förvaltningarna - och nationellt samarbete - för att säkra hanteringen av personuppgifter som används i de digitala tjänsterna.

Support

Tillgänglig teknisk och pedagogisk support, med verksamhetskunskap, är avgörande för att tekniken inte ska bli ett hinder i arbetet. Verksamhetens behov, i kombination med supportarbetets effektivitet, avgör vilken support som behöver finnas lokalt och vilken som kan finnas centralt. Det är viktigt att undervisning kan bedrivas utan teknikrelaterade störningar, men också att det finns stöd för användarfrågor i de gemensamma och lokala digitala tjänsterna.

Önskat läge

Likvärdig tillgång till infrastruktur och support

Barn, elever, studerande och personal har likvärdig tillgång till ändamålsenlig infrastruktur, samt verksamhetsnära teknisk- och pedagogisk support i verksamheten.

Anpassade lärmiljöer

Förskolans, skolans och vuxenutbildningens digitala och fysiska lärmiljöer är anpassade så att digitala

verktyg och resurser kan användas på ett flexibelt, kreativt och stödjande sätt i undervisningen.

Ändamålsenliga digitala tjänster och lärresurser

Barn, elever, studerande och personal har tillgång till utvecklande och ändamålsenliga digitala tjänster och lärresurser utifrån sina behov och förutsättningar.

Förvaltningarna inom utbildningsområdet samarbetar för att göra anskaffnings- och avtalsprocessen för digitala tjänster så effektiv, likvärdig och säker som möjligt.

Effektiv administration

Förvaltningarna inom utbildningsområdet använder digitala tjänster och användardata i våra system för att effektivisera administration och utöka och förbättra beslutsstöd för personal och ledning.

Adekvat beställarkompetens

Ledningen har tillräcklig beställarkompetens, och personalen har kompetens att välja rätt digitala verktyg och tjänster. Ledning och personal arbetar också aktivt med att förbättra våra gemensamma digitala tjänster och verktyg, samt användandet av dem.

Stödjande kvalitetsarbete

- Vi analyserar, planerar, genomför och följer upp vårt digitaliseringsarbete, samt använder digitaliseringens möjligheter för att förbättra planering, uppföljning och utveckling.

Synligt digitaliseringsarbete

Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att alla som arbetar i förskolan, skolan och vuxenutbildningen ska kunna ge barn, elever och studerande en likvärdig utbildning. För att digitaliseringsarbetet ska bli en integrerad del av skolutvecklingen måste det först bli en tydlig del av det systematiska kvalitetsarbetet. Detta är viktigt för att kunna driva utvecklingen och se till att barn, elever, studerande och personal får förutsättningar att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt.

Utvecklingsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet är en naturlig del i utvecklingsarbetet, för att genom det upptäcka vad som fungerar bra, vad som fungerar mindre bra och vad som kan göras bättre. I detta ingår återkommande kartläggning och uppföljning av vilka digitala verktyg som används och hur de används för att se vad som fungerar och kunna sprida metoder och verktyg som utvecklar arbete och undervisning.

Använda digitaliseringens möjligheter

Digitaliseringens möjligheter ska användas för att förbättra och effektivisera det systematiska kvalitetsarbetet. Förskolan, skolan och vuxenutbildningen behöver använda resultat från databearbetning för att skapa ny kunskap med potential att förändra system, processer och organisationer till det bättre.

Önskat läge

Omformade processer och strukturer

För bättre måluppfyllelse och mer effektiv användning av tid, pengar och personal utnyttjas kraften i teknik till att omforma processer och strukturer.

Lämplig digital teknik i kvalitetsarbetet

Lämplig digital teknik och användardata används för att underlätta och förbättra arbetet med uppföljning, utvärdering och analys av verksamheten.

Synligt digitaliseringsarbete

Förvaltningens och de enskilda enheternas digitaliseringsarbete är synligt i det systematiska kvalitetsarbetet genom tydlig nulägesanalys och planering och uppföljning av aktiviteter och insatser.

Rutiner och system för uppföljning

Det finns rutiner och system för att följa upp och se till att personalen har adekvat digital kompetens, att den digitala infrastrukturen är tillräcklig och att förskola, skola och vuxenutbildning arbetar aktivt för att stärka samarbete och kollegialt lärande.

Referenser

- Fransson, F. (2018), *On the issues of digital competence in educational contexts – a review of literature*. Education and Information Technologies, 23:3.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10639-017-9649-3> (länk hämtad 2019-12-04)
- Göteborgs Stad (2012): *Göteborgsskolor ITiden - IKT-program Göteborgs Stad*.
<http://torghandelgoteborg.net/files/IKT-program%20slutversion.pdf> (länk hämtad 2019-12-04)
- Göteborgs Stad (2016), *Skolutredningen Göteborgs Stad*.
<https://goteborg.se/wps/wcm/connect/6b2f0748-a80e-4448-9cb4-72a21e1f6a61/Skolutrednings+slutrapport.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=6b2f0748-a80e-4448-9cb4-72a21e1f6a61> (länk hämtad 2019-12-04)
- Göteborgs Stad (2016), *Förskoleutredningen Göteborgs Stad*.
https://intranat.goteborg.se/wps/wcm/myconnect/b6958e4b-9014-4b48-9549-cbcaf49ed085/Utdredning+av+förskolan+inför+överföring+till+central+nämnd.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=ROOTWORKSPACE-b6958e4b-9014-4b48-9549-cbcaf49ed085-mnY0QJ4 (länk hämtad 2019-12-04)
- Göteborgs Stad, Stadsledningskontoret (2018). *Göteborgs Stads innovationsprogram 2018-2023*.
https://goteborg.se/wps/wcm/connect/f784cea3-2943-4de4-b45f-8ebef7d13bfe/180403-004-010+Innovationsprogrammet+popul%C3%A4rversion++Broschyr+sv_webb+2_.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=ROOTWORKSPACE-f784cea3-2943-4de4--8ebef7d13bfe-b45fmgv2Fou (länk hämtad 2019-12-04)
- Göteborgs Stad, Stadsledningskontoret (2015), *Göteborgs Stads program för e-samhälle*.
<http://www.vastkom.se/download/18.2ac77d814ce90f8e56f2065/1430205340400/Vitbok.pdf> (länk hämtad 2019-12-04)
- OECD (2018), *The OECD Teaching and Learning International Survey (TALIS) 2018*.
<http://www.oecd.org/education/talis/talis-2018-results-volume-i-1d0bc92a-en.htm> (länk hämtad 2019-12-04)
- Regeringskansliet (2017), *För ett hållbart digitaliserat Sverige - en digitaliseringsstrategi*.
<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2017/05/for-ett-hallbart-digitaliserat-sverige--en-digitaliseringsstrategi> (länk hämtad 2019-12-04)
- Regeringskansliet (2017), *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet*.
<https://www.regeringen.se/4a9d9a/contentassets/00b3d9118b0144f6bb95302f3e08d11c/nationell-digitaliseringsstrategi-for-skolvaseendet.pdf> (länk hämtad 2019-12-04)
- Skolverket (2019), *Digital kompetens i förskola, skola och vuxenutbildning*.
Skolverkets uppföljning av den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet 2018.
<https://www.skolverket.se/publikationsserier/rapporter/2019/digital-kompetens-i-forskola-skola-och-vuxenutbildning> (länk hämtad 2019-12-04)
- Skolverket, Winman, T (2018), *Digitaliseringen i skolan - möjligheter och utmaningar*.
Kunskapsöversikt. <https://www.skolverket.se/getFile?file=3971> (länk hämtad 2019-12-04)
- Sveriges kommuner och landsting, SKL (Sveriges kommuner och regioner, SKR) (2019), *Nationell handlingsplan för skolans digitalisering*.
<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-773-2.pdf?issuusl=ignore> (länk hämtad 2019-12-04)
- Tallvid, M (2017), *Kartläggning av förskolans och skolans IKT-arbete i Göteborg*
https://goteborg.se/wps/wcm/connect/64de12ae-54bf-4c63-b932-25b1367a8076/Kartl%C3%A4ggningsf%C3%B6rskolans+och+skolans+ikt-arbete_2018.pdf?MOD=AJPERES (länk hämtad 2019-12-04)

(För ord- och begreppsförklaringar se bilaga 2)

Bilagor

Bilaga 1: Deltagare i styr- och arbetsgrupp | Bilaga 2: Förklaringar och begrepp

Bilaga 1: Arbetsprocess samt deltagare i styr- och arbetsgrupp

Styrgruppen

- Ann Flyning, Arbetsmarknad och vuxenutbildningen
- Jan Mellgren, Center för skolutveckling, Utbildningsförvaltningen
- Lars Hermansson, Utbildningsförvaltningen
- Per Wikström, Grundskoleförvaltningen
- Stefan Osla, Förskoleförvaltningen
- Ylva Bergstedt, Intraservice

Arbetsgruppen

Planeringsledare

- Mattias Lindskog, Digitalisering och innovation, Utbildningsförvaltningen

Processtöd och kommunikation

- Maria Eriksson, Center för skolutveckling, Utbildningsförvaltningen

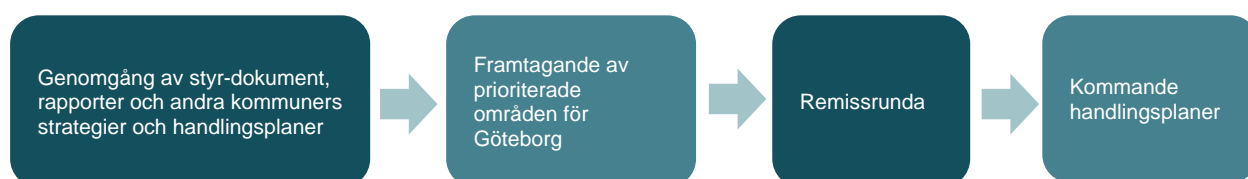
Deltagare

- Katarina Breidning, Kvalitet och utveckling, Grundskoleförvaltningen
- Pia Börjesson, Digitalisering och innovation, Grundskoleförvaltningen
- Regina Enedahl, Digitalisering och innovation, Förskoleförvaltningen
- Malin Eriksson, Digitalisering och innovation, Grundskoleförvaltningen
- Belinda Gyllenstig, Digitalisering och innovation, Förskoleförvaltningen
- Eva Hansson, E-samhälle, Intraservice
- Linda Malmsten, Digitalisering och innovation, Förskoleförvaltningen
- Martin Tallvid, Center för skolutveckling, Utbildningsförvaltningen
- Viktor Tyrberg, Digitalisering och innovation, Utbildningsförvaltningen
- Jens Öberg, Digitalisering och innovation, Utbildningsförvaltningen

Arbetsprocess

Strategin är framtaget av en arbetsgrupp i samråd med en styrgrupp. Arbetsgruppens arbete har utgått från nationella och lokala styrdokument och rapporter, samt exempel från andra kommuner. Arbetets fokus har varit vad Göteborgs Stad behöver prioritera, samt att ta fram färdriktning och underlag för förvaltningarnas handlingsplaner. Framtaget arbetsmaterial har sedan skickats på en remissrunda.

Följande har fått möjlighet att ge synpunkter: Konsument och medborgarservice (KoM), Skolbibliotekscentralen, Lärarutbildningens samverkansråd, Utvecklingsledare/verksamhetsutvecklare på förskole-, grundskole- och utbildningsförvaltningen samt Intraservice och ArbVux, Deltagare på Informationsmöte (oktober 2019). Utöver detta har all personal på förskole-, grundskole-, utbildningsförvaltningen fått möjlighet att ge synpunkter via webbsida och formulär - information på Intranät/Hjärntorget riktad till all personal på förvaltningarna.

Bilaga 2: Förklaringar av begrepp

Adekvat digital kompetens

“Digital kompetens utgörs av i vilken utsträckning man är förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv” (Digitaliseringskommissionen). **Adekvat** digital kompetens innebär att ha den digitala kompetensen som passar i ett sammanhang, till exempel yrkesrollen lärare eller rektor, och att denna kompetens ständigt behöver utvecklas.

Digitala verktyg

Ett verktyg som har en digital form, till exempel datorprogram, appar etcetera.

Digitala lärresurser

En resurs i digital form som används för lärare, till exempel lärplattformar, strömmande film, hemsidor med mera.

Kollaborativt lärande

Att dela med sig och samarbeta i sitt lärande med kollegor och andra aktörer.

Kollegialt lärande

En gemensam läroprocess vars resultat är individuell kunskap där individen utvecklar sin kompetens genom att samarbeta eller samtala med kollegor.

Kollektivt lärande

Ett lärande där individen lär sig tillsammans med andra, där gruppen tillägnar sig en kollektiv, gemensam kunskap eller kompetens om något.

LIKA

Ett självskattningsverktyg som erbjuds av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Verktöget finns i både en ledar- och lärarversion, där den som gör skattningen själv bedömer hur väl digitaliseringen är implementerad i verksamheten.

Lärmiljö

En organiserad miljö där lärande sker. En digital lärmiljö kan vara en skolplattform, en blogg, ett Google-dokument eller liknande.

Lärplattform

En webbaserad kursmiljö för kommunikation mellan lärare och studerande/elever. Syftar oftast på helhetslösningar som Hjärntorget, men kan också vara för mer begränsade syften, till exempel Google Classroom.

MIK

Medie- och informationskunskap. MIK-området utgörs av det i informations- och mediasamhället som påverkas av digitaliseringen, till exempel källkritik, säkerhets- och integritetsfrågor och sökkunskap.

Projektet digital lärmiljö

Göteborgs Stads projekt Ny digital lärplattform har fått i uppdrag att ta fram en ny digital och pedagogisk lärplattform för förskola och skola. Inriktningen är att bevara de delar av dagens lärplattform (2019) som bedöms fungera bra. De delar som inte fungerar tillfredsställande ska ersättas med nya lösningar som bättre svarar mot användarnas behov. Den nya lärplattformen kommer därför att bygga vidare på Google Suite for Education (GSFE), medan nya lösningar kommer att upphandlas för att ersätta de delar i nuvarande lärplattform som inte fungerar tillräckligt bra.

Samtliga skolformer

Digitaliseringsstrategin innefattar samtliga skolformer men i dokumentet benämns de som “förskola, skola och vuxenutbildning”. I samtliga skolformer inkluderas: Förskolan, Förskoleklass, Fritidshemmet, Grundskolan, Grundsärskolan, Specialskolan, Gymnasieskolan, Gymnasiesärskolan, Vuxenutbildningen, YRGO, Dansarutbildningen.

Testyta

Fysisk eller virtuell miljö för samverkan vid utveckling, test och införande av nya produkter, tjänster, processer eller organisatoriska lösningar.

Göteborgs
Stad

Digitaliseringsplan för utbildningsförvaltningen Göteborgs Stad 2021-2023

Utkast

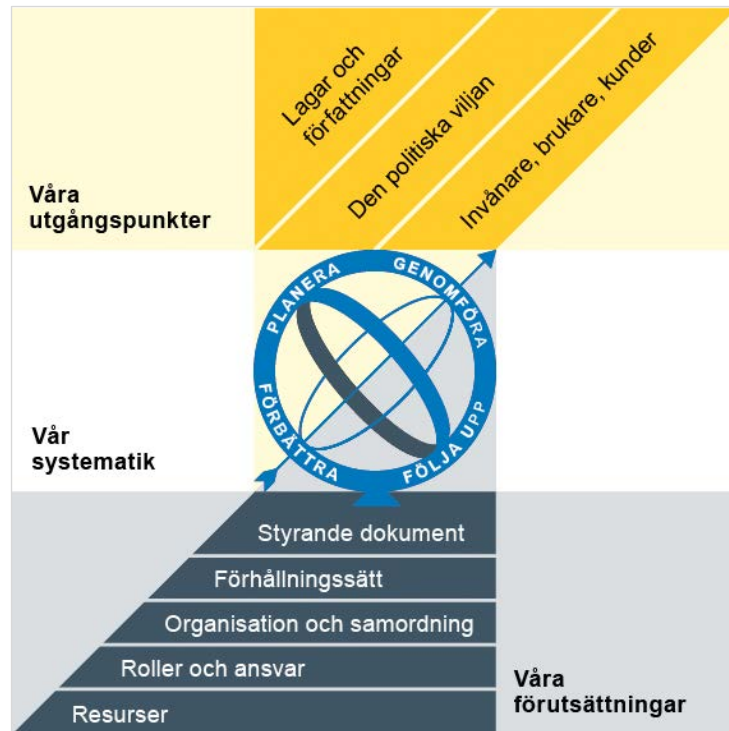

Planerande styrande dokument

Vision
Program
► Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

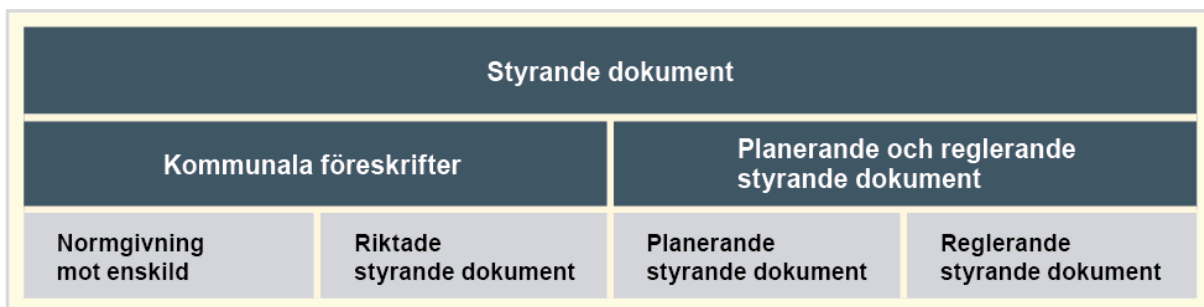

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Digitaliseringsplan för utbildningsförvaltningen Göteborgs Stad 2020-2023			
Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: [Text]	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: [Dokumentsort]	Giltighetstid: 2021-2023	Senast reviderad: 2020-09-28	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna plan	3
Vem omfattas av planen	3
Giltighetstid	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Stödjande dokument	4
Uppföljning av denna plan	4
Digitaliseringsplan	5
Digitaliseringsplanens fokus och inriktning	5
Gemensamma utvecklingsprojekt	5
Digital Kompetens	6
Samarbete för utveckling	7
Möjliggörande infrastruktur	8
Stödjande kvalitetsarbete	9
Ansvar - Personal	10
Ansvar - Chef	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ansvar - Förvaltningscentralt	12
Nuläge	14

Inledning

Syftet med denna plan

Insatsområdena i denna plan beskriver de områden som verksamheterna inom utbildningsförvaltningen behöver utveckla för att nå målen och de önskade lägena i *Strategisk plan för digitalisering inom utbildningsområdet Göteborgs Stad (2020)*¹, (fortsättningsvis kallad "strategin"). Digitaliseringsplanen är också tänkt att ersätta LIKA-verktyget (SKR)² som underlag för årlig skattning, planering och uppföljning av skolverksamheternas digitaliseringsinsatser. Utifrån digitaliseringsplanen kan utbildningsförvaltningens enheter och centrala stödfunktioner ta fram aktiviteter till årliga verksamhetsplaner.

Vem omfattas av planen

Planen omfattar all personal och alla verksamheter inom utbildningsförvaltningen Göteborgs Stad.

Giltighetstid

Denna plan gäller för perioden 2021 till 2023.

Bakgrund

På uppdrag av utbildningsnämnden togs en digitaliseringsstrategi fram tillsammans med förvaltningarna inom utbildningsområdet i Göteborgs Stad under 2019. Strategin för utbildningsområdet fokuserar på att skapa förutsättningar för att "uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten" (Nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet). Strategin pekar ut riktning för skolans och förskolans arbete med digitalisering utifrån den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet. Strategin slår fast att varje förvaltning ska ta fram en handlingsplan för att nå målen i strategin.

Koppling till andra styrande dokument

Utbildningsförvaltningens digitaliseringsplan utgår från *Strategisk plan för digitalisering inom utbildningsområdet Göteborgs Stad (2020)*¹ som i sin tur utgår från *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet (2017)*³. Digitaliseringsplanen finns sedan med som ett av underlagen till utbildningsförvaltningens verksamhetsplaner.

¹ <https://sites.google.com/skola.goteborg.se/digitaliseringubf/digitaliseringsplan/strategi>

² <https://lika.skl.se/>

³ <https://www.regeringen.se/4a9d9a/contentassets/00b3d9118b0144f6bb95302f3e08d11c/nationell-digitaliseringsstrategi-for-skolvaseendet.pdf>

Stödjande dokument

Som bilaga till digitaliseringsplanen finns “Exempel på planerade aktiviteter från centrala stödfunktioner”⁴ - till stöd för verksamheten i planeringen av egna aktiviteter till lokala verksamhetsplaner. Denna bilaga är kopplad till webbplatsen för digitaliseringsplanen och utgörs av en webbsida för att kunna ge fortlöpande stöd i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete under planperioden.

Uppföljning av denna plan

Uppföljning av digitaliseringsplan och digitaliseringsstrategi sker löpande i det systematiska kvalitetsarbetet - skattning, planering och uppföljning av aktiviteter i enheternas och de centrala stödfunktionernas verksamhetsplaner. Avdelningen för digitalisering och innovation sammanställer årligen uppföljningsrapporter från verksamheter inom området digitalisering.

⁴ <https://sites.google.com/skola.goteborg.se/digitaliseringubf/digitaliseringsplan/handlingsplan>

Digitaliseringsplan

Digitaliseringsplanens fokus och inriktning

Strategin för utbildningsområdet kompletterar Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT - med fokus på att skapa förutsättningar för att "uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten" (Nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet³). Denna digitaliseringsplan fokuserar därför på insatsområden för utbildningsförvaltningens organisation och personal, för att skapa förutsättningar för elever att nå de mål kopplade till digitalisering som finns beskrivna i läro- och kursplaner.

Insatsområdena ska bilda underlag för de skattningar och planeringar av digitaliseringsarbetet (som tidigare utgått från SKRs verktyg LIKA)¹ som skolenheterna gör varje år inom det systematiska kvalitetsarbetet, med stöd av avdelningen för digitalisering och innovation. De är formulerade så att de centrala stödfunktionerna och skolenheterna/verksamheterna, utifrån dessa, kan ta fram aktiviteter till årliga verksamhetsplaner.

Kopplat till insatserna i varje prioriteringsområde finns:

- Ett nuläge beskrivet.
- Ansvar – uppdelat på *Personal*, *Chef* och *Förvaltningscentralt*. Rollerna *Personal* och *Chef* har sedan vissa ansvar markerade särskilt för *Undervisande personal* (lärare och andra personalkategorier som genomför utbildning) samt *Rektor*.

Som stödmaterial finns "Exempel på aktiviteter" (centrala stödfunktioner) länkat från digitaliseringsplanens webbplats. Den innehåller planerade aktiviteter från centrala stödfunktioner och kommer att uppdateras kontinuerligt. Denna del är tänkt som stöd för enheterna – att se exempel på aktiviteter som planeras centralt för att lättare kunna planera egna insatser.

Gemensamma utvecklingsprojekt

Utbildningsförvaltningen har tre pågående projekt tillsammans med Grundskole- och Förskoleförvaltningen: Ny digital lärplattform, Nytt administrativt IT-stöd och Digital informationsförvaltning och beslutsstöd. Projekten pågår i olika faser under kommande år och berör verktyg för administration, planering, uppföljning och analys. Syfte är att skapa förutsättningar för ökad kvalitet i undervisning, kommunikation, rapportering och analys för framtida beslut. Arbetet med införandet av dessa projekt kommer att vara omfattande, påverka samtliga fyra prioriteringsområden och beröra stora delar av utbildningsförvaltningens personal. Ett lyckat införande av dessa system är centralt för att övriga aktiviteter/insatser ska ha effekt och omvänt krävs vissa insatser för att införande ska bli framgångsrikt.

Digital Kompetens

“Vi har adekvat digital kompetens i hela organisationen och använder den”

För att nå detta övergripande mål från strategin behövs stora och små insatser som underlättar för personal inom UBF (och i förlängningen de studerande) att hålla adekvat digital kompetens. Här ryms insatser i form av utbildningsmöjligheter och workshops inom såväl gemensamma digitala verktyg som övriga aspekter av digital kompetens. För att hålla adekvat digital kompetens är det viktigt att digitaliseringsfrågor kontinuerligt finns med på olika forum inom skolverksamheten, att våra gemensamma verktyg används och är relevanta/anpassade, och att alla anställda är medvetna om både rättigheter och skyldigheter vad gäller kompetensutveckling. Detta för att alla delar av personalen ska ges möjlighet att bidra till och ta del av den gemensamma utvecklingen av skolans digitalisering och i slutändan förbättra möjligheterna för de studerande att nå målen och ha adekvat digital kompetens.

De önskade lägen som beskrivs i strategin poängterar att de flesta av dessa insatser behöver vara återkommande och långsiktiga, och byggas in i strukturer och organisation.

Insatser/aktiviteter ska genomföras för:

- att säkerställa god introduktion för ny personal och nya studerande i den digitala miljön
- att öka användning av, och kompetens i, gemensamma verktyg och tjänster
- att digital kompetens tas upp på gemensamma möten och medarbetarsamtal
- att tydligare samordna, tillgängliggöra och följa upp förvaltningens utbildningsinsatser
- att öka förståelsen för digitaliseringens utmaningar och möjligheter samt dess påverkan på undervisning och lärande
- att underlätta pedagogers möjligheter att följa upp den digitala kompetensen hos sig själv och de studerande
- att ta till vara på skolbiblioteket som pedagogisk resurs
- att säkra övergång till ny lärplattform
- att utveckla möjligheterna till kollegialt lärande med hjälp av digitala verktyg.

Samarbete för utveckling

“Vi arbetar tillsammans i verksamheterna och med andra aktörer för att utveckla nya arbetssätt, metoder och tjänster för den administrativa och pedagogiska digitala miljön.”

För att nå detta övergripande mål från strategin behöver vi tänka nytt tillsammans. Vi behöver öppna nya vägar till samarbete genom digital teknik och lära av varandra via dessa. Vi behöver bättre nyttja vår breda kompetens inom förvaltningen, nyttja den kunskap och innovationskraft som finns inom det lokala näringslivet och ta hjälp av högre utbildning för att utvärdera och beforska nya digitaliserade arbetssätt.

Insatser/aktiviteter ska genomföras för:

- att uppmuntra och stödja dela-kulturen på och mellan våra enheter
- att med stöd av digitaliseringens möjligheter bidra till att öka studerandes närvaro
- att underlätta samarbete med och mellan skolbiblioteken inom förvaltningen
- att skapa förutsättningar för samverkan i alla led i organisationen
- att skapa förutsättningar för innovation inom förvaltningen och i samverkan med stadens skolförvaltningar och andra aktörer
- att främja praktiknära forskning med fokus på digital skolutveckling
- att förbättra möjligheter att ta del av ny forskning och beprövad erfarenhet
- att sprida goda exempel på skolans digitalisering - inom utbildningsförvaltningen och nationellt
- att påverka utformningen av digitala lärresurser för ökad kvalitet
- att förbättra möjligheterna till kommunikation mellan skola och hem
- att samarbeta med andra skolaktörer, inom och utanför Göteborgs stad.

Möjliggörande infrastruktur

“Vi har en infrastruktur som gör det enkelt att få tillgång till digitala verktyg som gör att vi kan effektivisera vårt arbete och variera undervisningen.”

Detta mål kräver utökat samarbete med Grundskola, Förskola och Intraservice samtidigt som vi behöver bli effektivare i utveckling och förbättring av de processer och tjänster som UBF kan driva på egen hand.

Vi har god grundläggande teknisk infrastruktur, men åtkomsten och enkelheten behöver förbättras. Nya digitala läromedel och e-tjänster ska i möjligaste mån kunna användas oberoende av viss teknik (som det beskrivs i Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT). Vi har gemensamma digitala tjänster som täcker mycket av behoven inom undervisning och administration - men vi behöver bli bättre på att utnyttja tjänsterna, använda dem likvärdigt och utvärdera dem kontinuerligt. Samtidigt måste processen för att få tillgång till kompletterande digitala tjänster underlättas och förbättras. Tillgång till säker digital kommunikation och lagring är avgörande för att undervisning och administration ska kunna utvecklas - här måste UBF, med utgångspunkt i de tre stadenprojekten för Ny digital lärplattform, Administrativt IT-stöd och Digital informationsförvaltning, arbeta aktivt för hållbara lösningar. Det är viktigt, som det beskrivs i Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT, "att verksamheterna ska säkerställa att deras lösningar möter fastställda säkerhetskrav på ett sätt som underlättar för medarbetarna att hantera informationen korrekt."

Insatser/aktiviteter ska genomföras för:

- att hela styrkedjan ska ha adekvat beställarkompetens vad gäller digitala läresurser
- att verka för förbättrad lagring och kommunikation av känslig information i de kommungemensamma tjänsterna
- att förbättra möjligheterna till relevant användardata från våra system för att stödja undervisning, administration och kvalitetsarbete
- att undersöka möjligheterna med artificiell intelligens och maskininlärning i undervisning och administration
- att få effektiv och ändamålsenlig åtkomst till digitala tjänster för såväl fastanställd som tillfällig personal och studerande
- att öka vårdnadshavarnas och andra viktiga vuxnas närvaro i våra digitala kanaler
- att förankra, utbilda i och utveckla ny lärplattform inom projektet “Ny digital lärplattform”
- att möjliggöra distansmöten med god kvalitet på alla enheter/verksamheter
- att förbättra förutsättningarna för undervisning på distans
- att samverka med övriga skolförvaltningar för effektivare och säkrare anskaffningsprocess för digitala tjänster
- att utforska hur den digitala och fysiska lärmiljön kan samverka på bästa sätt.

Stödjande kvalitetsarbete

“Vi analyserar, planerar, genomför och följer upp vårt digitaliseringsarbete, samt använder digitaliseringens möjligheter för att förbättra planering, uppföljning och utveckling.”

Målet i strategin är tvådelat och kräver insatser som följer upp verksamheternas digitaliseringsarbete, men också utvecklar kvalitetsarbetet genom att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Insatserna på området innefattar både en bättre uppföljning av digitaliseringsinsatser och utveckling av de verktyg som används idag i det systematiska kvalitetsarbetet. Detta för att nå de önskade lägen som beskrivs i strategin.

Insatser/aktiviteter ska genomföras för:

- att digitaliseringens möjligheter får större genomslag i verksamheternas utvecklingsarbete
- att följa upp digitaliseringsinsatser inklusive användning och nytta av digitala tjänster i alla delar av organisationen
- att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet med hjälp av digitala verktyg
- att använda system- och användardata för att förbättra och underlätta kvalitetsarbetet
- att skolornas digitaliseringsråd eller motsvarande utgår från målen i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Ansvar - Personal

Digital kompetens

- Se till att jag har adekvat kompetens i relevanta gemensamma digitala verktyg och vad gäller digitaliseringens möjligheter och utmaningar i min yrkesroll.
- Tillsammans med kollegor delta i ett kollegialt lärande vad gäller digitaliseringens möjligheter och utmaningar.
- Omvärldsbevaka digitaliseringens inverkan på mitt uppdrag.
- (*Undervisande personal*) Utvärdera de studerandes digitala kompetens utifrån läroplan och kursplan.
- (*Undervisande personal*) Se till att jag har adekvat kompetens inom områden där de studerande förväntas uppnå digital kompetens enligt läroplan och kursplan.

Samarbete för utveckling

- Bidra till ett kollegialt lärande och en dela-kultur både på gemensamma möten och på de digitala ytor som anvisas för detta.
- Bidra till att pröva, utvärdera och dela med sig av nya arbetssätt och digitala lösningar.
- Använda digitaliseringens möjligheter i syfte att öka kvaliteten i mötet/samarbetet med studerande/medarbetare.
- Främja kommunikationen med vårdnadshavare och studerande.

Möjliggörande infrastruktur

- Känna till vilka riktlinjer som gäller vid användning av digitala tjänster.
- Använda godkända kanaler för kommunikation och lagring av känsliga personuppgifter.
- Använda (förvaltnings)gemensamma digitala verktyg i möjligaste mån.
- (*Undervisande personal*) Att underlätta för vårdnadshavare att kommunicera och ta del av information via förvaltningens digitala lärplattform och andra digitala verktyg.

Stödjande kvalitetsarbete

- Vara medveten om de mål som min skolenhet har vad gäller digitaliseringen för läsåret.
- Delta i de aktiviteter som planeras i verksamhetsplanen och underlätta uppföljning av dessa aktiviteter.
- (*Undervisande personal*) Ta del av information från IKT-råden genom representanter från kollegiet.

Ansvar - Chef

Digital kompetens

- Ansvara för min egen adekvata digitala kompetens samt ta del av forskning kopplat till det digitala samhället.
- Tillsammans med centrala stödfunktioner se till att nyanställda får en god introduktion i den gemensamma digitala miljön.
- Verka för att personal har kompetens i och använder förvaltningens gemensamma digitala verktyg.
- Tydliggöra förväntningar vad gäller personalens digitala kompetens samt planera för och följa upp anställdas digitala kompetensutveckling.
- Återkoppla till centrala stödfunktioner behov av gemensamma utbildningsinsatser samt uppföljning av de gemensamma insatser som genomförs.
- Dela erfarenheter av att leda digitalisering med andra skolledare/chefer.

Samarbete för utveckling

- Skapa möjlighet för, delta i och stötta en dela-kultur på enheten, både på möten och på anvisade digitala ytor.
- Stötta kollegialt lärande på temat digitalisering.
- Uppmärksamma och sprida goda innovativa exempel.

Möjliggörande infrastruktur

- Ansvara för att jag och min personal har adekvat kompetens vad gäller anskaffning av digitala tjänster och verktyg.
- Verka för ändamålsenliga och likvärdiga digitala redskap för personal (och studerande) samt erbjuda stöd för att nå adekvat digital kompetens.
- Använda godkända kanaler för kommunikation och lagring av känsliga personuppgifter och se till att min personal också gör det.
- Verka för att personal använder gemensamma digitala verktyg i möjligaste mån.
- *(Rektor)* Verka för skolenhetens aktiva delaktighet i utbildnings- och utdelningsinsatser i samband med skolstart.
- *(Rektor)* Förbättra möjligheterna till vårdnadshavares närvaro i våra digitala verktyg genom exempelvis utbildning och stöd i samband med skolstart.

Stödjande kvalitetsarbete

- Följa upp och utvärdera enhetens utvecklingsinsatser inom digitalisering.
- *(Rektor)* Ansvara för att digitaliseringen är ett tydligt återkommande inslag i det systematiska kvalitetsarbetet.
- *(Rektor)* Med stöd av avdelningen för digitalisering och innovation göra en årlig självskattning och utifrån den ta fram tydliga mål för enhetens digitalisering.
- *(Rektor)* Beakta de studerandes syn på digitalisering.
- *(Rektor)* Se till att det finns utpekad personal som deltar i digitaliseringsråd, samlar upp behov och vidarebefordrar information från och till skolenheten.

Ansvar - Förvaltningscentralt

Digital kompetens

- Erbjud support, utbildning och informationsmaterial för att öka kompetensen i de gemensamma digitala verktygen och inom andra delar av digital kompetens.
- Stötta det kollegiala lärandet mellan personal och mellan chefer inom och utanför UBF.
- Synliggöra och exemplifiera adekvat digital kompetens för olika yrkesroller.
- Utveckla de gemensamma digitala tjänsterna för att passa förändrade behov.
- Ta fram mallar, riktlinjer och stödmaterial för att underlätta samtalet om digital kompetensutveckling på exempelvis medarbetarsamtal och verksamhetsmöten.
- Synliggöra både möjligheter och utmaningar med skolans digitalisering och hjälpa verksamheten att möta dessa.

Samarbete för utveckling

- Samordna, uppmuntra, och skapa bästa förutsättningar för samarbete inom förvaltningen, med för- och grundskoleförvaltningarna, GöteborgsRegionen, universitet, näringsliv - samt på nationell nivå.
- Genom kompetensutvecklingsinsatser ge verktyg för att underlätta användardriven innovation.
- Kommunicera de insatser som görs i syfte att sprida goda exempel och lyfta skolornas arbete.
- Skapa förutsättningar för innovationsprojekt i samverkan med stadens skolförvaltningar och andra aktörer.
- Främja praktisk forskning med fokus på digital skolutveckling samt bevaka och tillgängliggöra relevant forskning inom området.

Möjliggörande infrastruktur

- Erbjud utbildning och informationsmaterial för att öka beställarkompetensen.
- Verka för ändamålsenliga och likvärdiga digitala redskap för personal och studerande samt erbjuda stöd vid implementeringen.
- Verka och underlätta för verksamheterna att vara rätt licensierade - ha koll på sina licenser.
- Kravställa och analysera användardata från förvaltningens digitala tjänster samt hjälpa verksamheten att ta del av relevant användardata
- Erbjud lösningar och utbildning för att öka vårdnadshavares närvaro i våra digitala kanaler.
- Erbjud stöd för upprättande av digitala miljöer anpassade för distansmöten och undervisning på distans.
- Förankra, utbilda i och utveckla ny digital lärplattform, samt arbeta för ökat användande av de gemensamma tjänsterna.
- Ge stöd i frågor som gäller personuppgiftshantering och säkerhet i digitala tjänster samt verka för bättre nationellt och regionalt stöd.
- Förbättra och förenkla åtkomst till digitala tjänster för personal och studerande i samverkan med övriga skolförvaltningar.
- Arbeta för bättre anpassning av lokaler till nya möjligheter med digitalisering, samt bättre anpassning av digitala verktyg för de lokaler vi har.

Ansvar – Förvaltningscentralt (fortsättning)

Stödjande kvalitetsarbete

- Följa upp och utvärdera enhetens utvecklingsinsatser inom digitalisering.
- (Rektor) Ansvara för att digitaliseringen är ett tydligt återkommande inslag i det systematiska kvalitetsarbetet.
- (Rektor) Med stöd av avdelningen för digitalisering och innovation göra en årlig självskattning och utifrån den ta fram tydliga mål för enhetens digitalisering.
- (Rektor) Beakta de studerandes syn på digitalisering.
- (Rektor) Se till att det finns utpekad personal som deltar i digitaliseringsråd, samlar upp behov och vidarebefordrar information från och till skolenheten.

Nuläge

Digital kompetens

När undervisningen våren 2020 gick över på distans kom de digitala verktygen för undervisning i fokus. Användningen har ökat och så också kunskapen och erfarenheterna vad gäller användning av vissa verktyg. Grundkompetensen vad gäller de gemensamma verktygen har ökat men skillnaderna i den digitala kompetensen hos personalen är fortfarande stora.

Flera enheter har eller har på börjat arbete med kanalstrategi, men för många enheter kvarstår arbetet med att tydliggöra vilka kanaler/verktyg som ska användas för digital kommunikation och lagring. En strategi förbättrar också möjligheterna för personalen att nå adekvat digital kompetens och förenklar arbete både för personal, elever och vårdnadshavare. Ett hinder i arbetet med kanal-/kommunikationsstrategier har varit det utdragna arbetet i staden att säkerställa lagring och kommunikation i Office365 för klass-2-information.

Den digitala kompetensen vad gäller de delar som inte handlar om verktygskunskap (samhällets utmaningar, källkritik, sökkunskap, nätetik, upphovsrätt, datalogiskt tänkande mm) är svårare att kartlägga. I LIKA-skattningar skattas generellt lärarnas kunskap om och arbete med källkritik, nätetik och sökkunskap som god, medan det är svårare att ha en uppfattning om kompetensen och arbetet med digitaliseringens möjligheter och utmaningar i samhället samt kompetensen i programmering och datalogiskt tänkande - utöver de lärare som undervisar i ämnen där dataprogrammering ingår som moment.

När denna digitaliseringsplan färdigställs är det ännu inte klart hur den slutgiltiga nya lärplattformen kommer att se ut. Det är dock klart att Google Suite for Education kommer att finnas med som en viktig komponent. Flera enheter har under våren 2020 gått över till att arbete i Google Classroom istället för Hjärntorget aktiviteter, men här kommer krävas fler utbildningsinsatser för att säkerställa den övergången inför den nya lärplattformen.

Rektorer har under 2019 deltagit i utbildningsinsats med temat att Leda digitalisering. Det har funnits önskemål om forum och former för att fortsätta det samtal och erfarenhetsutbyte som började där. LeadMeet är ett sådant inslag som arrangerats några gånger per år.

Samarbete för utveckling

Förvaltningen har idag flera samarbetsinitiativ som bidrar till utveckling inom digitaliseringsområdet. Dessa samarbeten sker både i form av nätverk, s.k. *superanvändare* med fokus på digitala verktyg, lokala digitaliseringsråd på skolan och områdesråd som diskuterar utvecklingsfrågor och identifierar gemensamma insatser. Genom samarbete mellan avdelningen för digitalisering och stödfunktioner som t.ex. elevhälsa, studie- och yrkesvägledning och skolbibliotek skapas goda förutsättningar att tänka nytt. I samtal med ledningsgrupper och i utvärderingar som *LIKA* synliggörs utmaningar med att tänka nytt inom en arbetsorganisation. Det krävs tid och ekonomi men även kompetens för att tänka nytt och skapa innovativa lösningar. Initiativ för samarbete tas även genom regionala nätverket inom GR och i innovationsprojekt tillsammans med det lokala näringslivet och Göteborgs universitet. Utbildningsförvaltningen utvecklar även arbetssätt och nya digitala verktyg i pågående stadengemensamma projekt.

Den period under våren 2020 där förvaltningen övergick till undervisning på distans synliggjordes att förutsättningarna för att tänka nytt är goda. Eftersom skolorna arbetade under hård press låg mycket av innovationsförmågan på lärarnivå. Vi ser nu behov av att hitta sätt att nyttja denna förmåga för att öka kvaliteten och likvärdigheten genom att arbeta tillsammans.

Nuläge

Möjliggörande infrastruktur

UBF har sedan flera år 1 dator per elev för de allra flesta inom ungdomsgymnasiet. Undantag är vissa program inom gymnasiesärskolan. Studerande på vuxenutbildning använder i regel privat dator eller mobiltelefon (som lärplattform många gånger inte är anpassad för).

De främsta delarna av nuvarande lärplattform är Hjärntorget och Google Suite for Education. Ny lärplattform håller på att förberedas där Googles verktyg kommer att ingå. Flera skolor har under senaste året gått över från aktiviteter på Hjärntorget till att använda Google Classroom, men Aktiviteter i Hjärntorget används fortfarande på många skolor - och ibland används olika "rumsverktyg" inom samma skola.

Login till hjärntorget, GSFE, Office 365 och dator har förenklats genom samkörda lösenord för fast personal och elever. Däremot finns mycket kvar att göra för att förbättra kontohanteringen för vikarier, konsulter och tillfälligt anställda - samt inloggning till tjänster utöver de som nämns ovan.

Avsaknad av anvisad plats för lagring av känsliga personuppgifter för lärare och administrativ personal saknas - förutom vad gäller elevhälsa som hanteras i PMO. Detta skapar merarbete, osäkerhet och frustration. Det saknas också tydliga riktlinjer för kommunikation av känsliga eller integritetskänsliga uppgifter - även om många skolor, med stöd av huvudman, utarbetar kanalstrategier i väntan på tydligare besked om personuppgiftshantering i de större förvaltningsgemensamma systemen.

Tillgången till teknik för digitala möten och undervisning på distans har förbättrats under våren 2020 (Coronapandemin), men fortfarande finns det många önskvärda förbättringar. Den fysiska miljön är många gånger inte heller anpassad för digitala läresurser, och vice versa.

Anskaffning av nya digitala tjänster har underlättats och förtydligats med tydliga rutiner och ett centralt stöd vid inköp - men det finns utrymme för ett större samarbete mellan skolförvaltningarna för att dra nytta av varandras erfarenheter och genomförda arbete.

Stödjande kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetets planering och uppföljning utgår på UBF från verktyget Stratsys, där rektorer skriver in verksamhetsplaner och uppföljningsrapporter. Där finns "IKT" med som en särskild avdelning, där rektorerna under hösten skriver ner vilka mål de har för läsåret för att sedan följa upp detta i en uppföljningsrapport under våren.

Digitalisering och innovation stödjer denna process genom att arbeta tätt med rektorerna, bland annat genom en självskattning av digitaliseringen på enheten. På denna självskattning deltar områdesstöd IKT från digitalisering och innovation samt rektor och personal från enheten. Självskattningen och den tillhörande diskussionen hjälper rektorn att utvärdera det föregående läsåret samt att sätta upp tydliga mål för enheten för kommande läsår.